

RECENZJA PODRĘCZNIKA
JAK SKUTECZNIE STUDIOWAĆ?
PORADNIK NIE TYLKO DLA STUDENTÓW I MATURZYSTÓW

autorstwa dr. hab. Marka Cieciera, profesora Wyższej Szkoły Technologii Informatycznych

Celem podręcznika jest przedstawienie w możliwie przystępny sposób szerokiego zakresu informacji dotyczących polskiego systemu szkolnictwa wyższego, przebiegu studiów wyższych oraz umiejętności użytecznych podczas przyswajania wiedzy i rozliczania się z postępów na studiach. Podręcznik jest wyraźnie dedykowany studentom, szczególnie pierwszych lat studiów, oraz uczniom ostatnich klas szkół średnich, zamierzającym podjąć studia zarówno w uczelniach publicznych jak i niepublicznych. Charakteryzuje się niekonwencjonalnym układem polegającym na skutecznym powiązaniu klasycznej formy podręcznika z odpowiednio zorganizowanym portalem internetowym.

Podręcznik został opracowany na 222 stronach, zawiera przedmowę, pięć rozdziałów, zasadniczych, dodatki, wykazy tabel i rysunków, rozbudowany indeks podstawowych terminów oraz bibliografię cytowaną i powiązaną z tematyką podręcznika.

W rozdziale pierwszym zatytułowanym „Uwarunkowania środowiska akademickiego i jego funkcjonowanie” przedstawiono najpierw wyczerpujące informacje z zakresu prawnych aspektów organizacji i funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce wynikających przede wszystkim z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz odpowiednich regulacji ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego. Ponadto podane zostały wiadomości o uczelnianych systemach zarządzania jakością kształcenia oraz wpływu informatyzacji uczelni na jej funkcjonowanie.

Kolejna część tego rozdziału adresowana jest do przyszłych kandydatów na studentów i zawiera podstawowe informacje i sugestie do wykorzystania podczas dokonywania wyboru kierunku i formy studiów oraz uczelni. Podane zostały również zwarte informacje o studiach zagranicznych.

Na zakończenie pierwszego rozdziału podane zostały użyteczne dla początkujących studentów opisy przebiegu i organizacji studiów oraz życia studenckiego, w tym studenckiego ruchu naukowego, oraz zasadniczych elementów słownictwa akademickiego i studenckiego. Zwrócono, między innymi, uwagę na powiązania systemu polskiego szkolnictwa wyższego z systemem europejskim.

Rozdział drugi dotyczy kształtowanie podstawowych umiejętności przydatnych podczas studiów. Poświęcony jest pięciu umiejętnościom: koncentracji uwagi, efektywnemu notowaniu, skutecznemu zapamiętywaniu, szybkiemu czytaniu oraz racjonalnemu zarządzaniu własnym czasem. W rozdziale tym opisano także szereg programów komputerowych wspomagających studiowanie, w tym programy do sporządzania notatek nieliniowych, komputerowy kurs skutecznych technik zapamiętywania, komputerowy kurs szybkiego czytania wraz ze zrozumieniem tekstu oraz programy wspomagające zarządzanie własnym czasem.

Rozdział trzeci poświęcony jest okresowym ocenom wyników osiągniętych przez studentów. Na wstępie opisano podstawowe sposoby radzenia sobie ze stresem. Dalej podano rady pozwalające na podwyższenie sprawności zdawania różnego rodzaju egzaminów i zaliczeń ustnych, testowych i pisemnych. Podano przy tym szereg informacji wynikających zarówno z przesłanek teoretycznych, jak i z własnych doświadczeń autora oraz jego studentów. Na zakończenie przedstawiono krytyczną ocenę zjawiska ściągania podczas egzaminów i zaliczeń.

Rozdział czwarty zatytułowany jest „Planowanie, wykonywanie i prezentowanie prac pisemnych”. Na wstępie przedstawiono uwagi dotyczące wykonywania prac realizowanych głównie poza sesjami egzaminacyjnymi: referatu, streszczenia, sprawozdania z laboratorium oraz projektu przejściowego. Zasadniczą część tego rozdziału dotyczy planowania i wykonywania pracy dyplomowej. W szczególności opisano w niej rodzaje prac dyplomowych i układ pracy dyplomowej, zamieszczono uwagi dotyczące technicznej pracy projektowej i pracy empirycznej, podano zasady przeglądu piśmiennictwa oraz ostatecznego sprawdzenia i redakcji pracy. Podane zostały związane informacje o wykonywaniu rozprawy doktorskiej. Na zakończenie rozdziału opisano sposób przygotowania i prowadzenia prezentacji wyników pracy pisemnej oraz możliwości programu wspierającego ochronę oryginalności tekstów.

W rozdziale piątym opisano portal internetowy będący integralną częścią podręcznika. Portal (w dniu opracowywania niniejszej recenzji) zawiera dwa sprawdziany poziomu opanowanej wiedzy. Pierwszy ma postać testu wielokrotnego wyboru składającego się z 104 pytań, każde z czterema możliwymi odpowiedziami. Pytania te występują również w klasycznej wersji podręcznika i dotyczą jego tematyki. Drugi to oryginalne rozwiązanie polegające na pisaniu wypracowania na jeden z sześciu tematów z wykorzystaniem słów kluczowych udostępnianych z indeksu podstawowych pojęć. W portalu zamieszczono także opis kilku informacji specjalistycznych. Autor planuje publikowanie w portalu uzupełnień podręcznika oraz aktualizowanie erraty.

Jako dodatki dołączono szereg ważnych informacji uzupełniających, m.in. dotyczących Deklaracji Bolońskiej, zdalnego nauczania, korzystania z zasobów piśmiennictwa, służby wojskowej studentów oraz podstawowych zasad korespondencji urzędowej.

W każdym z czterech pierwszych rozdziałów zamieszczono zagadnienia do powtórzenia oraz pytania testowe, na które udzielanie odpowiedzi oraz sprawdzanie ich poprawności możliwe jest w ramach portalu.

Oryginalność podręcznika polega na udanym połączeniu książki tradycyjnej, książki elektronicznej i portalu internetowego. Stworzenie takiego nowoczesnego podręcznika jest przedsięwzięciem unikatowym na rynku wydawniczym.

Podręcznik napisany jest w sposób interesujący i dostosowany do środowiska studenckiego. Zawiera opisy wielu zabawnych zdarzeń z życia studenckiego, a także szereg zarówno żartobliwych, jak i bardzo poważnych, aforyzmów i przysłów. W szerokim zakresie stosowane są odwołania do informacji internetowych. Wszystko to powoduje, że podręcznik jest nie tylko przyjazny dla czytelnika, ale również gwarantuje zapamiętywanie informacji ważnych dla studentów i podnoszących jakość życia akademickiego.

Bardzo szeroki zakres podręcznika, jego staranna redakcja, przemyślany dobór materiału, bogate ilustracje i szczegółowy indeks oraz portal internetowy będący integralną częścią podręcznika powodują, w moim przekonaniu, że jest on niezwykle wartościową i zdecydowanie zasługującą na bardzo pozytywną ocenę ofertą skierowaną do najmłodszej części społeczności akademickiej oraz do kandydatów na studentów. Niektóre aspekty podręcznika będą też niewątpliwie przydatne nauczycielom akademickim, nawet tym z długim doświadczeniem, w ich własnej pracy dydaktycznej.

Reasumując, uważam opracowany podręcznik za godny polecenia zarówno do indywidualnego wykorzystania dla potrzeb własnych, jak i w działalności dydaktycznej i wychowawczej prowadzonej we wszystkich uczelniach przez nauczycieli akademickich w sposób zorganizowany.

A. Chyż